

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ปัญหา อุปสรรคของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นศาล: ศึกษาเฉพาะกรณี ผู้ประนีประนอมประจำศาลอาญาในกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพกระบวนการไกล่เกลี่ยในชั้นศาล ประเภทของคดีที่สามารถไกล่เกลี่ยได้ ศึกษาความเข้าใจของผู้ที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท รวมถึงศึกษาปัญหา อุปสรรคของผู้ประนีประนอมในการดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นศาล และเพื่อแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรค ให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นศาลมากขึ้น การศึกษาเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) เช่น ตำราทางวิชาการ เอกสารวิชาการ หนังสือ บทความ รายงาน วิทยานิพนธ์ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาภาคสนาม (Field Survey) โดยใช้แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) มัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลและกลุ่มประชากรที่ใช้ คือ ผู้ประนีประนอมประจำศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้ และศาลอาญาธนบุรี จำนวน 177 คน

จากการศึกษา ประเภทของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นศาลพบว่า มี 4 วิธีใหญ่ ๆ คือ การเจรจาต่อรอง การไกล่เกลี่ยเพื่อยังให้เกิดการประนีประนอมยอมความ การอนุญาตตุลาการ และการดำเนินการพิจารณาในศาล กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาล ประกอบด้วย การวางโครงสร้างการไกล่เกลี่ย การรวบรวมข้อมูลและการจำแนกแยกแยะประเด็นปัญหา การทำความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็นที่แตกต่าง การแก้ไขปัญหาและข้อขัดแย้ง และการสิ้นสุดการไกล่เกลี่ย ส่วนคดีที่สามารถทำการไกล่เกลี่ยได้ ได้แก่ คดีแพ่ง คดีอาญาที่ยอมความได้ และคดีอาญาที่ราษฎรเป็นโจทก์ ซึ่งคู่ความอาจตกลงกันและมีการถอนฟ้อง ในเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของผู้ประนีประนอมในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีอาญา พบว่า ผู้ประนีประนอมมีความรู้เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีอาญา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.85 จาก 15 คะแนน ในเรื่องปัญหาอุปสรรคในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทด้านวิธีการ/กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ หากไม่มีการมีการประชาสัมพันธ์ให้คู่ความได้รับรู้เกี่ยวกับกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทให้มากขึ้น คู่ความจะไม่เข้าใจถึงกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และการเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนั้นถ้าไม่เกิดจากความพึงพอใจของทั้ง 2 ฝ่าย การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทไม่สามารถรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างคู่ความทั้งสองฝ่ายได้ ก็จะทำให้การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนั้นไม่สามารถดำเนินการไปได้

การไถ่เกลี่ยข้อพิพาทจะไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร รวมถึงหากกระบวนการไถ่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลไม่ก่อให้เกิดความเป็นกันเอง สะดวก รวดเร็ว และทำให้คู่ความประหยัดเวลา การนำระบบการไถ่เกลี่ยมาใช้ในศาลก็จะไม่ประสบความสำเร็จ รองลงมาคือ ด้านสถานที่พบว่า ห้องไถ่เกลี่ยควรจัดให้ทุกฝ่ายมีที่นั่ง และไม่ใช่ว่าเป็นลักษณะที่เป็นทางยาวมากเกินไป เพื่อลดความตึงเครียด ในแต่ละศาลควรจัดให้มีห้องไถ่เกลี่ยให้เพียงพอกับปริมาณคดีที่จะนำเข้าสู่ระบบการไถ่เกลี่ย และบรรยากาศของห้องไถ่เกลี่ยควรเป็นลักษณะที่เป็นกันเอง เป็นห้องที่เป็นสัดส่วน ไม่ตั้งอยู่ในจุดที่มีคนพลุกพล่าน เพราะห้องที่ทำการไถ่เกลี่ยมีผลต่อความสำเร็จของผู้ทำหน้าที่ประนีประนอมในการไถ่เกลี่ยข้อพิพาท ปัญหาด้านบุคลากร พบว่า ผู้ประนีประนอมที่เคยผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับ “กระบวนการไถ่เกลี่ยข้อพิพาท” จะทราบถึงเทคนิคและวิธีการไถ่เกลี่ย มากกว่าผู้ที่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรม หากผู้ประนีประนอมไม่เคยผ่านการฝึกอบรมก็จะทำให้ไม่มีประสบการณ์ ไม่มีความรู้เบื้องต้น ไม่ทราบเทคนิควิธีในการไถ่เกลี่ย จะทำให้การไถ่เกลี่ยไม่ประสบผลสำเร็จ และผู้ประนีประนอมควรเป็นผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ในการไถ่เกลี่ยข้อพิพาท และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี หากขาดผู้ประนีประนอมที่มีความรู้ มีประสบการณ์ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อาจทำให้การเจรจาของคู่ความไม่ประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะที่รวบรวมได้จากการศึกษา สรุปได้ว่า การแก้ไขปัญหาอุปสรรคของการไถ่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นศาล เพื่อให้มีการไถ่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นศาลให้มากขึ้น ควรมีการทำเอกสารให้ความรู้หรือขั้นตอนของกระบวนการไถ่เกลี่ยข้อพิพาท เพื่อให้ประชาชนที่เข้าสู่กระบวนการไถ่เกลี่ยข้อพิพาททราบถึงกระบวนการ ขั้นตอน ประโยชน์ และการปฏิบัติตนเมื่อเข้าสู่กระบวนการไถ่เกลี่ยข้อพิพาท เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ควรจัดอบรมด้านทักษะวิธีการ/กระบวนการ และเทคนิคใหม่ ๆ เกี่ยวกับการไถ่เกลี่ยข้อพิพาทให้กับผู้ประนีประนอม เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการไถ่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีอาญามากยิ่งขึ้น ควรสนับสนุนในด้านงบประมาณในการจัดสถานที่ที่ใช้ในการไถ่เกลี่ยข้อพิพาท ให้เป็นห้องที่เป็นสัดส่วน มีบรรยากาศที่เหมาะสม เพื่อให้การไถ่เกลี่ยเป็นไปด้วยความราบรื่น ศาลควรมีการสรุปผลงานของผู้ประนีประนอมเมื่อไถ่เกลี่ยคดีไปแล้ว และทุกศาลควรมีแบบสอบถามความคิดเห็นของคู่ความเกี่ยวกับผู้ประนีประนอม เจ้าหน้าที่ศาล สถานที่และอื่น ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการไถ่เกลี่ยข้อพิพาทต่อไป และข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความพึงพอใจของคู่ความที่เข้าสู่กระบวนการไถ่เกลี่ยข้อพิพาทต่อบทบาทของผู้ประนีประนอมในการไถ่เกลี่ยข้อพิพาท ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการไถ่เกลี่ยข้อพิพาท และควรศึกษาความคิดเห็นของศาลเกี่ยวกับผลสำเร็จในการไถ่เกลี่ยข้อพิพาทของผู้ประนีประนอม

ชื่อแฟ้ม: 04บทคัดย่อ
ไดเรกทอรี: G:\4สุทิศา
แม่แบบ: C:\Documents and Settings\admin\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dot
ชื่อเรื่อง: บทคัดย่อ
เรื่อง:
ผู้เขียน: COMPUTER
คำสำคัญ:
ข้อคิดเห็น:
วันที่สร้าง: 07/05/52 ๐๗/๐๕/๕๒ ๒๐:๔๕ น.
เปลี่ยนหมายเลข: 4
บันทึกครั้งสุดท้ายเมื่อ: 17/05/52 ๑๗/๐๕/๕๒ ๑๒:๑๖ น.
บันทึกครั้งสุดท้ายโดย: vip
เวลาในการแก้ไขทั้งหมด: 7 นาที
พิมพ์ครั้งสุดท้ายเมื่อ: 23/06/52 ๒๓/๐๖/๕๒ ๑๐:๓๓ น.
เป็นงานพิมพ์ที่เสร็จสิ้นขึ้นสุดท้าย
จำนวนหน้า: 2
จำนวนคำ: 709 (ประมาณ)
จำนวนอักขระ: 4,045 (ประมาณ)